

कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियान सन
२०१८-१९ मध्ये राबविण्यासाठी रु.७५८३.३३
लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता
देणे व सर्वसाधारण प्रवर्गाचा रु.३३३३ लक्ष निधी
वितरित करणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कृयायो-०६१८/ प्र.क्र.२०२/१८/१४-अे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय (विस्तार), मुंबई- ४०० ०३२
तारीख: १८ जुलै, २०१८.

वाचा-

- १) कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.०४१८/प्र.क्र.१५५/१४-अे, दि.२७ एप्रिल, २०१८.
- २) केंद्र शासनाच्या कृषी व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाचे पत्र क्र.१३-८७/२०१६-M&T(I&P),
दि २५ मे, २०१८.
- ३) केंद्र शासनाच्या कृषी व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाचे पत्र क्र.३-१/२०१५-M&T(I&P),
दि १२ जून, २०१८.
- ४) कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक: कृयांउ-१०१७/ प्र.क्र.६४/१७/१४-अे,
दिनांक २७ जून, २०१८
- ५) केंद्र शासनाच्या कृषी व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाचे पत्र क्र.३-१/२०१५-M&T(I&P),
दि ०५ जुलै, २०१८

प्रस्तावना-

राज्यात केंद्र पुरस्कृत कृषी यांत्रिकीकरण उप-अभियान राबविण्यात येत आहे. सदर उप अभियानांतर्गत एकूण आठ घटक असून, घटक क्र. १ व २ हे नवीन तंत्रज्ञानाने विकसित केलेल्या संयंत्राची प्रात्यक्षिके, प्रशिक्षण व चाचणीबाबत आहेत. घटक क्र. १ व २ यासाठी केंद्र हिश्याचे प्रमाण १००% आहे. उर्वरित ६ घटकांसाठी केंद्र व राज्य शासनाच्या निधीच्या हिश्याचे प्रमाण ६०:४० असे आहे.

केंद्र शासनाने देशातील १११ आकांक्षित जिल्ह्यांमध्ये “Transformation of Aspirational Districts” हा कार्यक्रम हाती घेतला आहे. या कार्यक्रमांतर्गत निवडण्यात आलेल्या महाराष्ट्रातील उस्मानाबाद, वाशिम, गडचिरोली व नंदुरबार या चार जिल्ह्यामध्ये कृषी कल्याण अभियान राबविण्यासाठी, कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानांतर्गत, केंद्र हिस्सा रु.८०० लक्ष व राज्य हिस्सा रु. ५३३.३३ लक्ष असा एकूण रु.१३३३.३३ लक्ष रक्कमेचा कार्यक्रम संदर्भाधीन दिनांक १२ जून, २०१८ च्या पत्रान्वये मंजूर केला आहे. त्यानुषंगाने सदर कार्यक्रमास संदर्भाधीन दिनांक २७ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये, प्रशासकीय मान्यता प्रदान करून, सर्वसाधारण प्रवर्गाचा केंद्र हिश्याचा रु.६०० लक्ष राज्य हिस्सा रु. ४०० लक्ष असा एकूण रु. १००० लक्ष निधी आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत केलेला आहे.

केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक ५ जुलै, २०१८ च्या पत्रान्वये, कृषि यांत्रिकीकरण उप अभियानासाठी केंद्र हिस्सा रु.३७५० लक्ष व समरूप राज्य हिस्सा रु.२५०० लक्ष अशा एकूण रु. ६२५० लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास मान्यता देऊन केंद्र हिस्स्याचा रु. ३७५० लक्ष निधी वितरीत केला आहे. त्यानुसार, सदर उप अभियानाचा यापूर्वी मंजूर झालेला रुपये १३३३.३३ लक्ष निधीचा कार्यक्रम व आता मंजूर झालेला रुपये ६२५० लक्ष निधीचा कार्यक्रम गृहित धरून कृषि यांत्रिकीकरण उप अभियानाच्या चालू वर्षासाठी एकूण रु. ७५८३.३३ लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देणे आवश्यक आहे. त्यानुसार, सन २०१८-१९ या वर्षासाठी, कृषि यांत्रिकरण उप अभियानाच्या कार्यक्रमास सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देणे व सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी प्राप्त झालेला केंद्र हिस्स्याचा रु.२००० लक्ष व समरूप राज्य हिस्सा रु.१३३३ लक्ष असा एकूण रु.३३३३ लक्ष निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

सन २०१८-१९ या वर्षासाठी कृषि यांत्रिकीकरण उप अभियानाची अंमलबजावणी करण्यासाठी, संदर्भाधीन दिनांक २७ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या एकूण रु. १३३३.३३ लक्ष निधीच्या ऐवजी एकूण रु.७५८३.३३ लक्ष (केंद्र हिस्स्याचा रु.४५५० लक्ष व समरूप राज्य हिस्स्याचा रु.३०३३.३३ लक्ष) निधीच्या कार्यक्रमास सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार, चालू वर्षी योजनेकरीता रु. ७५८३.३३ लक्ष निधी उपलब्ध करून देण्यात येईल.

२. या शासन निर्णयान्वये, सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी सदर उप अभियानाची अंमलबजावणी करण्याकरीता केंद्र हिस्स्याचा रुपये २००० लक्ष (रुपये वीस कोटी फक्त) व समरूप राज्य हिस्स्याचा रुपये १३३३ लक्ष (रु. तेरा कोटी तेहतीस लाख फक्त) असा एकूण रुपये ३३३३ लक्ष निधी (रुपये तेहतीस कोटी तेहतीस लाख फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर (BDS) वितरीत करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे सदर उप अभियानांतर्गत अनुसूचित जाती व जमाती प्रवर्गाचा निधी स्वतंत्रपणे वितरीत करण्यात येईल.

३. सदर योजनेतर्गत मंजूर केलेला रुपये ३३३३ लक्ष निधी खालील लेखाशीर्षाखाली चालू वर्षी अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

केंद्र	राज्य
मागणी क्रमांक:- डी-३ २४०१- पीक संवर्धन, (००) ११३-कृषि अभियांत्रिकी (००) (०८) कृषि उन्नती योजना कृषि अभियांत्रिकीकरण उपअभियान (कें.पु.यो), (केंद्र हिस्सा ६०%) (२४०१२५१३) ३३ अर्थसहाय्य.	मागणी क्रमांक डी -३ २४०१- पीक संवर्धन, (००) ११३ कृषि अभियांत्रिकी (००)(१६) कृषि उन्नती योजना कृषि अभियांत्रिकीकरण उपअभियान (राज्य हिस्सा ४०%), (२४०१८७३६)- ३३ अर्थसहाय्य.

४. या उपअभियानाकरीता वितरीत करण्यांत आलेला निधी वार्षिक कृति आराखडयात मंजुर केलेल्या बाबींवर खर्ची टाकावा तसेच, अनुदानाची रक्कम त्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर PFMS प्रणालीद्वारे जमा करावी.

५. सदर कार्यक्रम राबविताना संदर्भाधीन अ.क्र.१ येथील कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना, संदर्भाधीन अनु.क्र.२ येथील दि.२७ एप्रिल, २०१८ च्या उन्नत शेती समृद्ध शेतकरी अभियानाच्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व संदर्भाधीन अ.क्र.५ येथील केंद्र शासनाच्या दि. ०५ जुलै, २०१८ च्या पत्रातील सूचना, अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

६. सदर निधी खर्च करताना तो विहीत कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे / प्रक्रियाचे / वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत / C.V.C. तत्वानुसार /प्रचलित शासन निर्णय / नियम / परिपत्रक / तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणांनी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम / अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहील.

७. कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानाच्या उदिष्ट पूर्तीसाठी, संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन, उदिष्टनिहाय अमलबजावणी विषयक सविस्तर सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना निर्गमित कराव्यात. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत केंद्र शासनास सादर करावा. सदर अहवाल सादर करताना त्यामध्ये महिला शेतकरी, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती शेतकरी यांच्यासाठी निर्धारित केलेले भौतिक / आर्थिक लक्षांक व साध्य याबाबतची माहिती वेगळ्याने सादर होईल, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

८. सन २०१८-१९ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टिने, निधी आहरण व संवितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यता येत आहे :-

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१.	आयुक्तालय स्तर	संचालक (निविष्टा व गुणनियंत्रण), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी, आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२.	जिल्हास्तर	संबंधित जिल्हा अधिकारी कृषी अधिकारी.	संबंधित जिल्हा अधिकारी कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी.

९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थस-२०१८/प्र.क्र.६९/ अर्थ-३, दिनांक २ एप्रिल, २०१८ मधील अटींची पुरता करून सदर परिपत्रकान्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८०७१८१२४१५३४००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत आंडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (कृषि), मंत्रालय, मुंबई-३२
२. मा.राज्यमंत्री (कृषि),मंत्रालय, मुंबई-३२
३. सर्व सन्माननीय विधी मंडळ सदस्य, द्वारा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. अपर मुख्य सचिव (कृषि), मंत्रालय,मुंबई-३२
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्रराज्य, पुणे
६. संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषिआयुक्तालय,पुणे
७. सर्व संचालक/सह संचालक, कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
८. विभागीय कृषि सह संचालक (सर्व)
९. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
- १०.महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर (लेखा परिक्षा) /(लेखा व अनुज्ञेयता)
- ११.माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १२.नियोजन विभाग (का-१४३१) मंत्रालय, मुंबई-३२
- १३.वित्त विभाग (व्यय-१ वर्तमान संकल्प - १३) मंत्रालय, मुंबई-३२
- १४.मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगीसचिव
- १५.मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगीसचिव
- १६.निवड नस्ती (कार्यासन -४अे).